

ئالوگورى بەریوە و کورد مال ویران

حسین سەعیدی دیلان

چاوهروانیي ئالوگور لە ئیران بە تەواوی دە ئارادایە، خەلکى ئیران بەگشتى و گەنغان بە تايىبەت لە ماوهى ئەم چەند مانگەدا بە تەواوی نىشانىاندا كە راپەرين و داخوازى گورين گۈوكەفيكى ئانى نەبو، بەلكو وەرزبۇون و نارازى بونىكى رىشەدارە، بە كورتى كارد گەيشتوتە ئىسكان.

ئیرانىيەكان پاش دەمە قالەيەكى نە زۆر جددى بە ھەموو بالەكانىيەوە لە سەر ئەوه كۆكن كە لەم قۇناغەدا بەھەموو تونانوھ پېشىرى ရاپەرينى سەوز بىھن و داخوازىيەكانى مووسەموى و كەروبى بىھنە دەسەچىلە و بەردەباز بۇ رۇوخاندى كۆمارى ئىسلامى.

ديارە لە ناو خۆياندا ئەم باسە ھەمە كە لە چ قۇناغىيىكدا بېرىارى يەكجارى بۇ لابىدى داب و ياساى ئىسلامى و جودا كردى دىن لە سىاست بدن.

لەو نىوھدا كورد لە پەراويىزى ئالوگورەكەدا راگىراوه يا بۇخۇى وا كش و مات بوه كە ھەولۇ نادا ىرۇيىكى بەرچاۋ لەم ئالوگورە دا بىگىرى.

زىاتر لە سى سالە كە كچان و كورانى قارەمانى ئەم گەله بەربەركانى داگىركەرى ئىسلامى دەكەن.

بە هەزاران تىكۈشەر گىانيان لەم رىگايەدا بەخت كرد، كەچى ئىستا بە ئەنۋەست و بە ھۆى گۆئ لە مستى رابەرانى سىاسى كوردستان بە تەواوی لە پەراويىز دايە.

بەرپلاو بۇون و خيرەسەرى ئەحزاب و رابەرانى سىاسى كوردستان واى كردۇ كە فارس ئەم دەرفەته بەباشى دە قۇزىتەوە و دەلىنى كاكە *فرِ^{*} ھەركە س مىتەي خۆى، با لە ئەولەوە دست پىپكەين.

سياسەتوانان و نەيارانى حکومەتى ئىسلامى بە ھەموو بالەكانىيەوە لە ھىچ لىدوانىيىكدا كە ئەوان دەيکەن باسى دىرنەبىي حکومەتى ئىسلامى لە كوردستان ناكەن، بۇ ئەوان دىرنەبىي و پىاۋ خراپى ېرژىم لە سالى 67 وە دست پىدەكە. دەلى پىش ئەم تارىخە كۆمارى ئىسلامى ھىچ جنایەتىكى نەكىدوھ بە واتايەكى دىكە ئەم خۆ گىل كردى، ئەم ېراستىيە دەر دەخا كە ھەمويان لەسەر كوشت و بىرى كورد يەكەنگەن و پىبيان كارىكى باش بۇوە كە "اين گربە خفتە بىر دیوار آسيا" لە مەترسى كىك و گۆئ بىران

نهجاتی بووه، که وابن دستی رژیمی ئیسلامی خوش بى که کوردستانی نوقمی خوین کرد.

گۆئ لە مستى رابهارانى سیاسى كورد ئەندەيە كە كىبەر كىي ئەويانە كە كاميان ئەهو ئىفتخارە لە فارس وەر گرن، لە زەماوەند و هەلپەركى كەياندا گاوانيان بدرىتى.

رابهارانى ئىمە گۆئ لە مستى ئەوامرى برادرانن ، بېرىكىان دلىان بەھە خۇشە كە بەللىنى پۇست و مقاميان دراوەتنى ، بېرىكىان ژومارە مادەكانى خودموختارى دەزمىرن، بېرىكىشيان ھەر ھىچيان ناوى.

ئەھە بە لای ئەم عالىچەنابانەوە ھىچ بايەخىكى نىيە كورد و كوردوستان و سەروھرى نەتمەوە و خوينى بە ناحەق ىرزاوى دەيان و سەدان رۇلەي بە ئەممەكى ئەم گەلمەيە.

دەنا ئەگەر وانىيە لم سات و كاتە ناسكەدا كە ئالوگۇرپى لە ئىرلان لە ئارادايە بۇ نابى ئەحزابى سیاسى كورد بەلەنى كەممەوە لەسەر چەند خال كۆك بن بۇ ئەھە بە قورسايى و ھىزىكى يەكىرىتوھە بىنە مەيدانى ئالوگۇرپى يەكان و ئاوا لە پەراوىزدا نەبن.

كەس باسى ئەھە ناكا كە خوداي نەخواستە بەھەيەكى كىشتى كورد پىك بى، بەلام خۇ دەكىرى لەسەر وشەي فيدرالىزم كە ھەمويان پىيان وايە كە كورد لەھە زىاتر قابىل نىيە، يەكىرىن، ياخود لەر سەر جوغرافياي سیاسى كوردوستان يەكەنگى بن و كاتىك دەگەل كاربەدەستانى تازەي ئىرلان دەكەونە وتۈۋىز، با بىزانن مەبەست لە "كوردوستان" كۆئ يە.

خۇ دەتوانن لەسەر تۆمار كردنى ناوى ئەھە ھەمەو شەھىدەي كوردوستان و زيان و خەسارەت و مال ويرانى سى سال كاولكارى يەكىرىتوو بن و داواي قە رەبۇو كردىنەھە ئەھە كاربەدەستانە، لە كاربەدەستانى تازەي ئىرلان وە كە خالىكى وتۈۋىز دىيارى بکەن.

ئاپا ناكىرى لەسەر ئەم چند خالە، و ئەھە خالانەي كە لە فيدرالىزمى خۇتاندا ھەمە يەكىرىتوو بن جياواز لە بۇچونى سیاسىيتان بە چەپ و راستەوە. ئاپا ناكىرى ؟

يا رەنگە ئەھە بى كە ئىيە كەلى كورد زۇر بە كىيىز و ناحائى دەزانن، كە ھەر جۇرى خۇتان پىتەن خوش بو ھەلسوكەوت بکەن و بە كەيىفى خۇتان تىئورى لە سەر تاقى كەنەھە و پرسى پى نەكەن و تەنبا بەللى تان بۇ بلىن ؟

بەرەی تازەی کورد ئەم شتانە باش دەزانى و زۆر وشیارە، بەو ھۆیە ئەگر ئىوە ھەر ئەم ڕۆ نەکەونە خۆ و لە سەر بەرnamەيەكى بەلەنلىكى كەمەوە تاكتىكى رىك نەكەون، ئەم باش بىزانى كە لە پېشگای گەل رسوادەبن و دەكەونە پراوىزەوە.

04.10.2009